

Panteia

Research to Progress

Research voor Beleid | EIM | NEA | IOO | Stratus | IPM

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Impact INTERREG projecten

INTERREG Impact Event, Madurodam

Jasper Tanis, Gé Huismans, Aad van den Engel, Jesper Riske

Het gebruik van cijfers en/of tekst uit deze presentatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

5 oktober 2017

Introductie & Aanleiding

- Post 2020 discussies
- Contact in regio:
 - Zeker impact na afloop
 - Gevoel krijgen voor omvang en succesfactoren impact na afloop

Inhoud

- Doel van het Panteia-project: Impactanalyse
- Onderzoeksaanpak
- In kaart brengen relevante projecten
- Selecteren van de meest relevante projecten & Verdiepen van de selectie
- Enquêteren van de selectie
- Telefonische interviews
- Showcase-1: North Sea Ballast Water Opportunity (NSBWO)
- Showcase-2: GRaBS
- Conclusie
- Doorkijk naar de toekomst

Doel van het project: “Impactanalyse INTERREG”

Het project moet de **impact** van de belangrijkste projecten binnen de diverse (oudere) programmaronden III en IV van de volgende programma's van INTERREG in kaart brengen:

- NWE: North West Europe Programme
- NSR: North Sea Region Programme
- Europe: INTERREG C

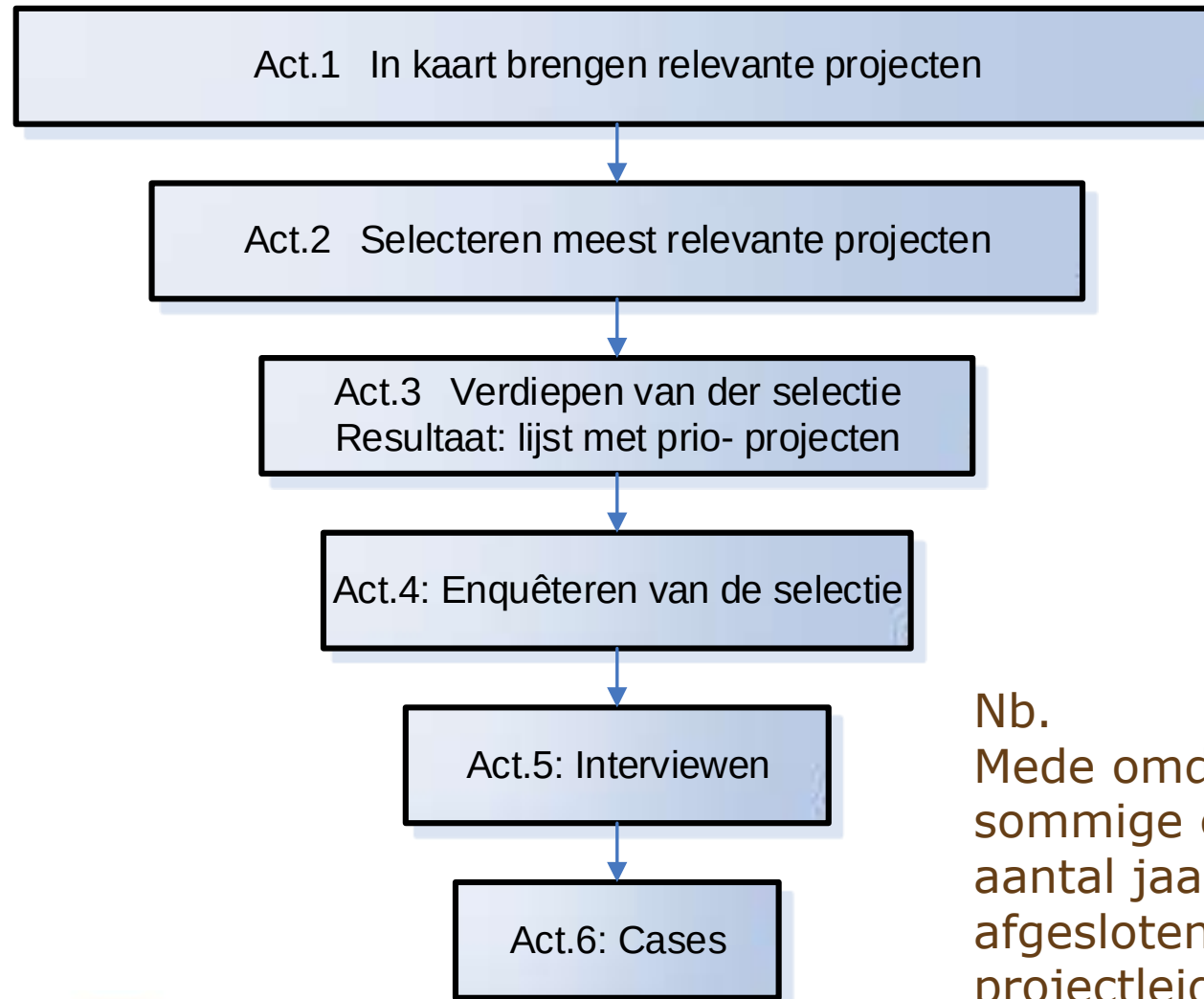
Onderzoeksperspectief:

- (Niet beoogde) impact in de regio
- Relatie met beleidsthema's ministeries Infrastructuur Milieu en Economische Zaken

Definitie “Impact”

- “Beoogde Impact”
 - <Het doel van het project>
 - Welk probleem/uitdaging lost het project op?
 - Waarom was het programma noodzakelijk?
- “Gerealiseerd impact”
 - <De mate waarin het doel is bereikt>
 - Is het probleem opgelost?
 - Zo nee, waarom niet?
- “Niet beoogde impact”
 - <Onbedoelde (positieve) resultaten van het project>
 - Wat is er extra bereikt?
 - Waarom was het onverwacht?
 - Wat was de trigger?

Project op hoofdlijnen

Nb.
Mede omdat projecten in sommige gevallen reeds een aantal jaar geleden zijn afgesloten, konden niet alle projectleiders benaderd worden.

Act 1. In kaart brengen relevante projecten

Interreg

Cijfers over INTERREG

Programmaperiode	Programma	Aantal projecten met NLse deelname	Aantal NLse partners	Totale subsidie projecten
Programmaperiode IV (2007-2013)	North West Europe Programme (NWE)	Ca 100	211	€ 70 miljoen
	North Sea Region Programme (NSR)	69	193	€ 31 miljoen
	Europe Programme	65		€ 15 miljoen
Programmaperiode III (2000-2006)	North West Europe Programme (NWE)	61		€ 81 miljoen
	North Sea Region Programme (NSR)	55		€ 36 miljoen
	Europe Programme	51		€ 11 miljoen

Act 2. Selecteren van meest relevante projecten

Act 3. Verdiepen van de selectie **Resultaat: lijst met prio-projecten**

- Beleidsthema's Ministerie Infrastructuur en Milieu
- Beleidsthema's Ministerie van Economische Zaken

Thema's Ministerie van Infrastructuur & Milieu

- Ministerie IenM werkt aan een leefbaar, bereikbaar en veilig Nederland.
- 5 onderwerpen krijgen bijzondere aandacht van Ministerie IenM.

Waterbeleid

Klimaatbeleid

Bereikbaarheid

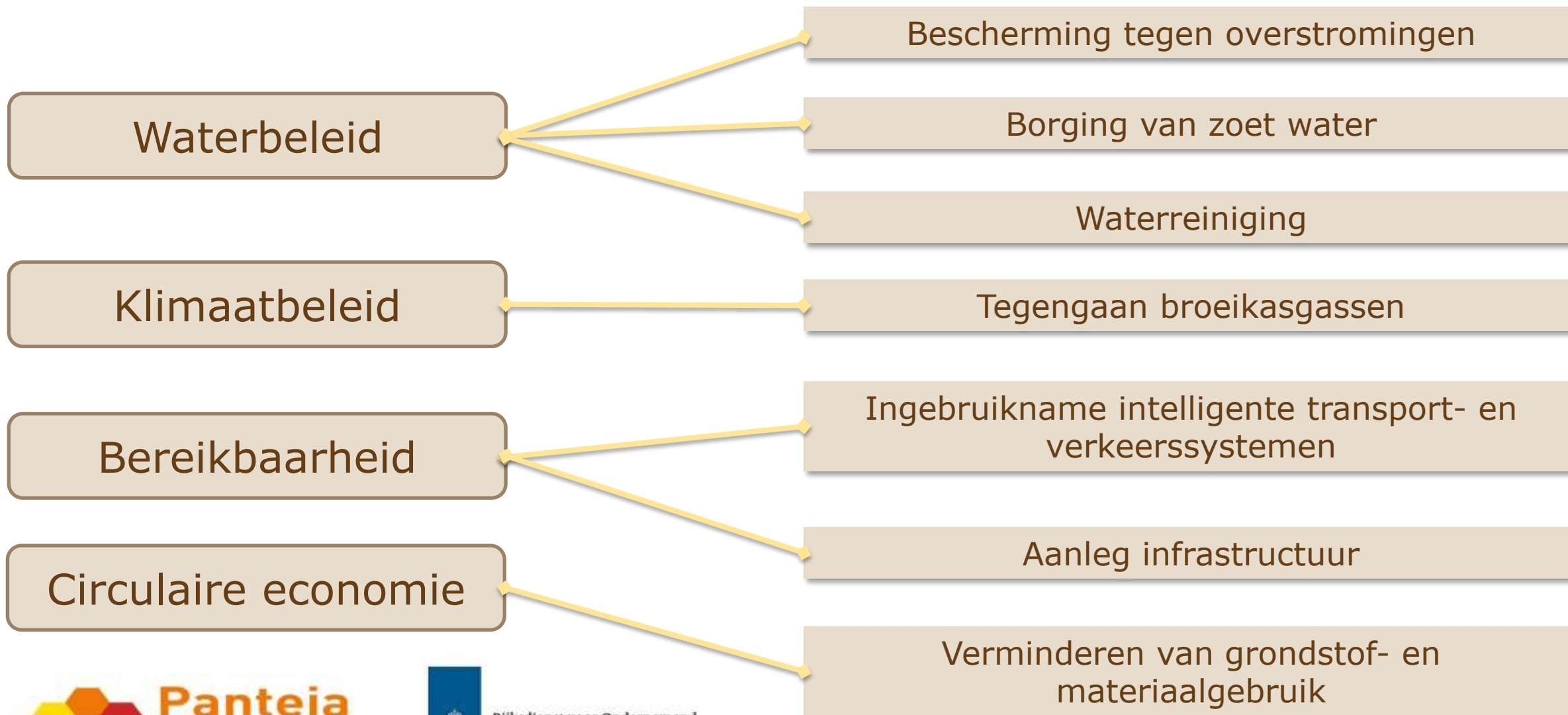
Circulaire economie

Omgevingsrecht

Thema slides

Thema	aantal projecten NWE	aantal projecten NSR	Aantal projecten totaal
Duurzaam waterbeleid	22	13	35
Mobiliteit & Bereikbaarheid	22	18	40
Klimaatverandering	24	9	33
Circulaire economie	6	0	6

Speerpunten op thema's Ministerie van Infrastructuur & Milieu

Thema's Ministerie van Economische Zaken

- Ministerie EZ staat voor een duurzaam, ondernemend Nederland.

Energie:

- Stimuleren duurzame energie

Natuur en Biodiversiteit:

- Natuur behouden en versterken

Landbouw en tuinbouw:

- Genoeg voedsel in Europa
- Redelijke prijzen voor de boeren voor hun landbouwproducten

Ondernemen en Innovatie:

- Uitstekend ondernemersklimaat
- Sterke internationale concurrentiepositie
- Samenwerking bedrijven en wetenschappelijke onderzoekers
- Goede aansluiting van onderwijs op arbeidsmarkt

Bron: 'Website Ministerie van Economische Zaken'

<https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-economische-zaken>

Act 4. Enquêteren van de selectie

Respons op vragenlijst via e-mail

Verstuurd naar:

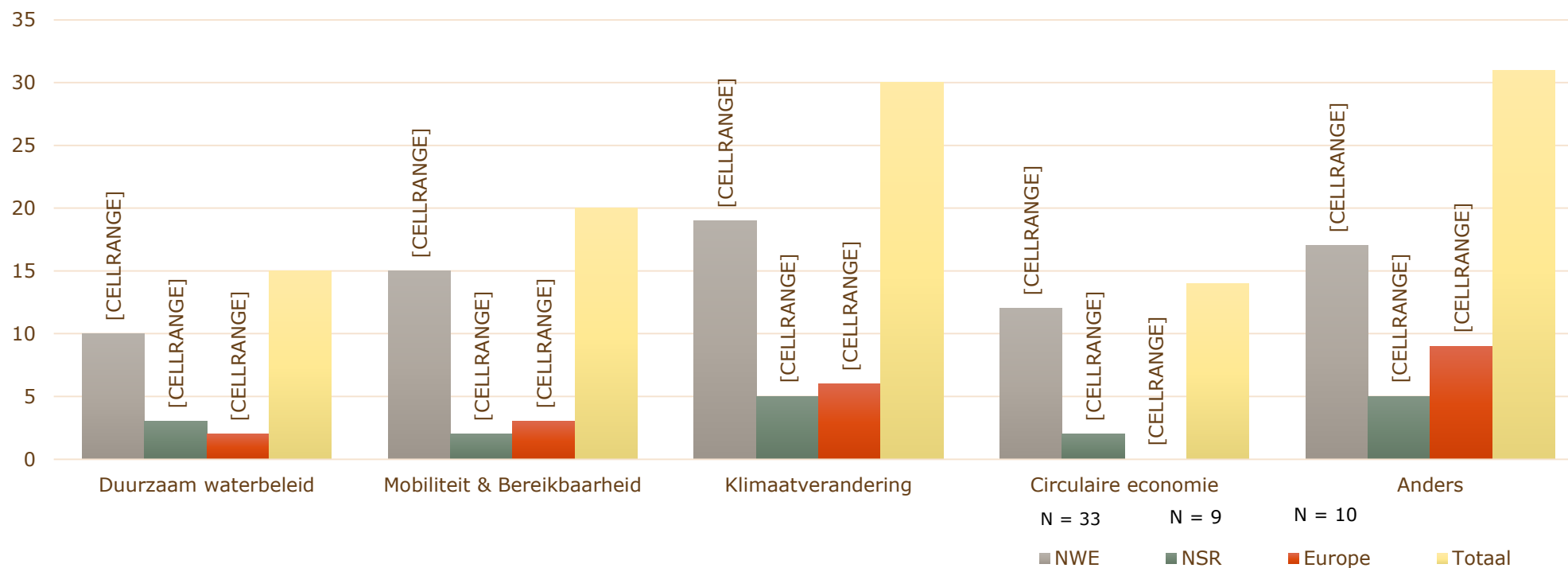
- 134 projectleiders voor NWE projecten
- 71 projectleiders voor NSR projecten
- 65 projectleiders voor Europe projecten

Respons:

- 33 projectleiders voor NWE projecten
- 12 projectleiders voor NSR projecten
- 10 projectleiders zijn voor Europese projecten
- 27/55 projectleiders zijn betrokken geweest als lead partner

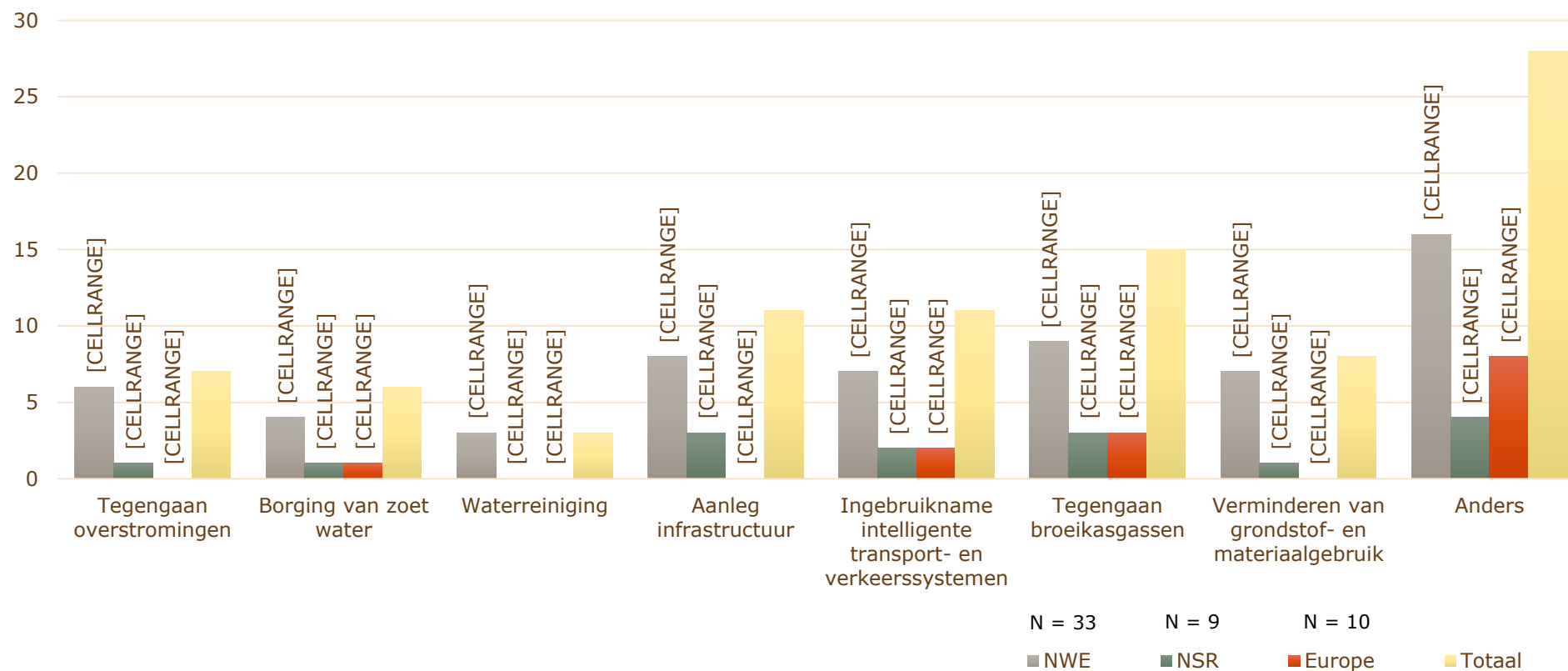
Impact op thema's Infrastructuur & Milieu

Aantal projecten dat bijdraagt aan gerealiseerde impact op thema's

Impact op speerpunten Infrastructuur & Milieu

Impact op speerpunten

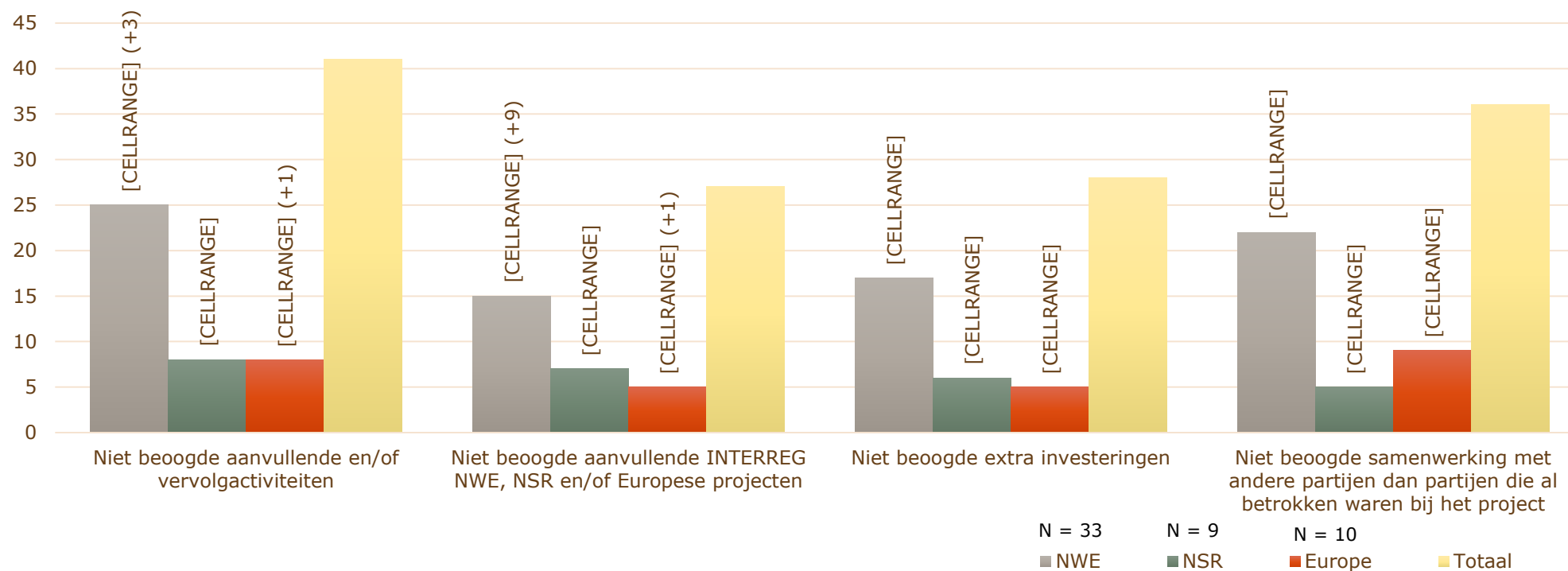
Andere genoemde impact

Genoemde impact in de categorie, anders namelijk..

- *Stimuleren innovatie, ontwikkeling nieuwe producten, en nieuwe businessmodellen*
- *Verbeteren milieu-impact*
- *Ontwikkeling opleiding en educatie*
- *Stad-/ en plattelandsontwikkeling*
- *Verbeteren lucht-/ en levenskwaliteit*

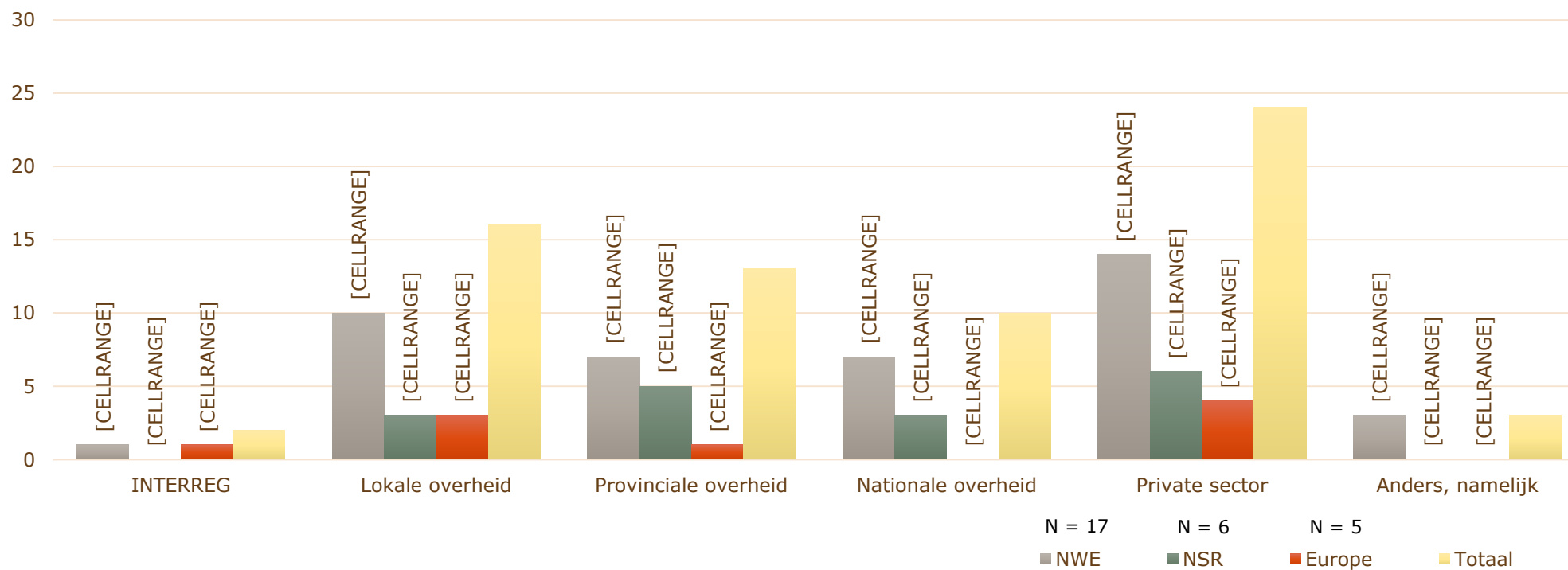
Niet beoogde impact

Antwoord op de vraag of het project geleid heeft tot **niet beoogde impact**.

Niet beoogde extra investeringen

Door welke partijen zijn de niet beoogde investeringen bekostigd?

Voorbeelden van niet beoogde extra investeringen

Project	Impact in de regio
CITIZENS RAIL	Realisatie nieuwe P&R bij station
PROTIDE	Realisatie Tidal Technology Center Grevelingendam
LIVING GREEN	Livinggreen Centrum Oost

Voorbeelden van niet beoogde extra investeringen

Project	Impact in de regio
Green Sustainable Airports	Verlichting landingsbaan met led verlichting
TEN 3	Nieuwe economische zomerhuizen
Dryport	Aanleg spoorboog, nieuwe verbinding met spoorterminal Euroterminal Emmen-Coevoerden
Ballast Water Opportunity	Ratificeren conventie Ballast Water (zie showcase)

Act 5. Telefonische interviews

Interviews

Er zijn telefonische interviews gehouden met betrokkenen van de volgende projecten:

- PROFIT
- Green Sustainable Airports
- PROTIDE
- Future Cities
- GREAT
- Pure Hubs
- Ballast Water Opportunity
- Cap'Em
- AT FORT
- GRaBS
- SufalNet4EU

Niet beoogde impact in de regio

Op welke wijze is de impact in de regio gerealiseerd?

- Impact op wet-/ en regelgeving (gezamenlijke lobbykracht)
- Continuerende samenwerking tussen diverse partners
- Participatie partners en partijen buiten het project in netwerk of platform
- Het losmaken van extra investeringen voor vervolgactiviteiten
- Opnemen uitkomsten in beleidsplannen en beleidsbeslissingen

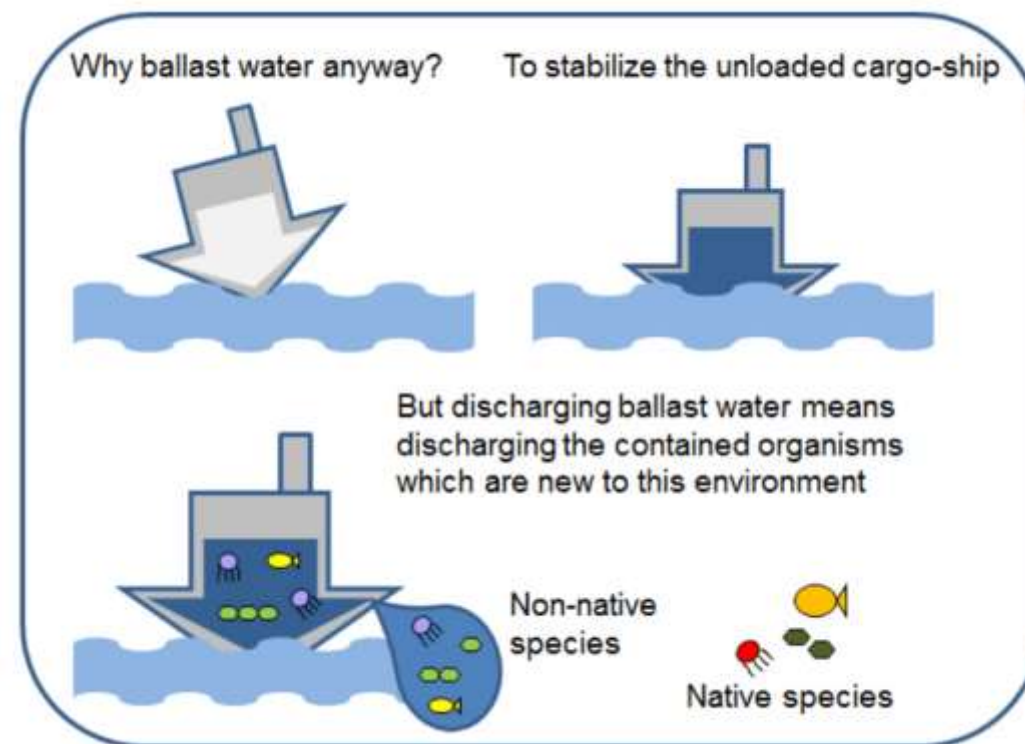
Succesfactoren

Hoe maximeer je de impact na het project?

- 1) Openstaan voor nieuwe ontwikkelingen, nieuwe partijen & nieuwe kennis
- 2) Begrip hebben en open staan voor andere culturen
- 3) Samenwerking markt, wetenschap en publieke sector (Triple Helix)
- 4) Juiste mensen & organisatie, vertrouwen tussen organisaties (met name de lead partner is belangrijk!)
- 5) Nadenken over hoe de impact na het project wordt vormgegeven
 - Netwerk om met elkaar in contact te blijven en voor nieuwe partijen om aan te haken
 - Platform om kennis te delen en nieuwe kennis te ontwikkelen
 - Lobbyen om wet-/ en regelgeving te beïnvloeden
 - Partijen (bestuurders, politici, investeerders) die kunnen zorgen voor deze impact vroegtijdig bij project betrekken

Impact Klimaatbeleid

- Duurzame regionale impact op het gebied van Klimaatbeleid
 - **Ballast Water Opportunity**

North Sea Ballast Water Opportunity

Beoogde impact: het verbeteren van het **milieu** en de **economie** in NSR door de **ratificatie** van het Ballast Water Management Convention (BWMC) te vergemakkelijken.

- Impact op klimaat: door de ratificering moeten schepen aan strengere (milieu-)eisen voldoen. Dit komt ten goede aan het ecosysteem doordat invasieve exoten minder verspreid worden over de wereld.
- Impact op economie: deze ratificatie opent een markt voor nieuwe innovatieve producten en technologische ontwikkeling.
- Looptijd project: 01/01/2009-30/06/2014
- The Conventie is sinds 8 september 2017 van kracht.

North Sea Ballast Water Opportunity

Kritische succesfactoren in dit project (1):

- Het zoeken naar een internationale netwerk met zo veel mogelijk partners uit verschillende invalshoeken om zo een **kritische massa** te creëren.

Betrokken partijen uit de 7 NSR landen	Betrokken Internationale organisaties
• Overheden • NGOs (op het gebied van milieu) • Wetenschappelijk instituties • Havens en rederijen • Technologische kennisinstituten	• World Maritime University (WMU) • IMO Model Course Developer (ProSea) • IMarEST • IUCN • ICES (IGOs)

North Sea Ballast Water Opportunity

Kritische succesfactoren in dit project (2):

(1) Het netwerk betrokken houden door actief om participatie en input te vragen van het netwerk gedurende de projectperiode	(2) Zichtbaar blijven voor de buitenwereld
• Een structuur die opgebouwd is rond <u>Triple Helix</u> • Stimuleren van Public – Private Partnerships • Organisatie van internationale conferenties en workshops	Er is een <u>gezamenlijke 'position paper'</u> naar IMO* geschreven over: • Certificering • Regulering • Wetenschappelijke inzichten inbrengen in het politieke debat • Transpariteit • Wetenschappelijke inzichten gebruiken om tot snelle raticering te komen

North Sea Ballast Water Opportunity

Na het project is er de volgende **niet beoogde** impact gerealiseerd:

Aanvullende INTERREG NWE, NSR, en/of Europese projecten	Aanvullende investeringen	Samenwerking met andere partijen
• INTERREG IV A DeuxMères Dymaphy • INTERREG IVB NSRP e-CME • Verschillende nationale projecten, w.o.: • de de BaWa Barge, een ballastwater behandelingsbarge voor de Nederlandse Waddenzee, Groningen Seaports Waddenfonds	• Provinciale overheden: €1.000.000 • Nationale overheden: Nederland, co fund (€500.000), • UK (€500.000 subsidy for treatment system development), • Privaat: (doel €12.400.000) realisatie meer dan €25.418.000.	Zie vorige slides

GRaBS

- **Green and Blue Space Adaption** for Urban Areas and Eco Towns (GRaBS)
- Steden zijn kwetsbare voor stijgingen in temperatuur en overstromingen
- Beleids-/ en bestemmingsplannen kunnen helpen bij de oplossingen (groene en blauwe infrastructuur) om kwetsbaarheid en risico's ten gevolge hiervan te verminderen
- Project gericht op adaptatie
- Niet beoogde impact GRaBS:
 - Meer aandacht bij bestuur en beleid voor adaptatiemaatregelen
 - In elk ruimtelijk plan wordt nu een klimaatparagraaf toegevoegd, en de GGD stelt hitteplannen op
 - Intensivering contacten tussen afdelingen en nieuwe netwerken en programma's (Rainproof, Agenda Groen) rondom dit thema

Conclusie

- INTERREG projecten resulteren vaak in niet beoogde impact in de regio!
 - Aanpassing (internationale) wet-/ en regelgeving
 - Extra investeringen voor vervolgactiviteiten
 - Samenwerking tussen (inter)nationale partners
 - Invloed uitoefenen op beleid
- Echter niet beoogde impact laat zich lastig uitdrukken in cijfers
- Impact is met name groot bij samenwerking van kleinere partijen die nog niet internationaal samenwerken en samen de nodige kritische massa bijeen krijgen om deze impact te realiseren
- Er is een grote kans op langdurige impact na het project, mits dit project aan een aantal randvoorwaarden voldoet
- *Maar welke randvoorwaarden zijn dit dan? (volgende slide)*

Doorkijk naar de toekomst

Hoe kans op niet beoogde impact maximaliseren ? Lessons learned:

- Al in voorbereidingsfase een plan van aanpak ontwikkelen hoe langdurige impact na afloop van het project te realiseren is
- Programma INTERREG moet plan van aanpak ontwikkelen hoe de kennis, de kunde en het netwerk die in projecten ontwikkelt worden beschikbaar te laten zijn voor meer partijen

Hoe niet beoogde impact te meten? Uitvoeren evaluaties:

- Om impact te kunnen kwantificeren moet aan een aantal randvoorwaarden voldaan worden:
 - Alle activiteiten gedurende het project documenteren
 - Ook na het project vervolgininitiatieven volgen en documenteren
 - Regelmatig updaten van adressenbestanden

Dank voor uw aandacht!

Jasper Tanis
Email: **j.tanis@panteia.nl**
Telefoon: **079 322 23 64**

Aad van den Engel
Email: **a.van.den.engel@panteia.nl**
Telefoon: **079 322 23 80**

Jesper Riske
Email: **j.riske@panteia.nl**
Telefoon: **079 322 24 14**

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Gé Huismans
Email: **ge.huismans@rvo.nl**
Telefoon: **06 5337 46 25**